גט פשוט פרק עשירי בבא בתרא

מסורת הש"ס

ואלא הא דתניא כו'. לכ"ע פריך דהא אפילו אכיי מודה לגפילה דחד לא מיישינן וא"כ אמאי תניא בברייתא שאין יכולין להוציא על אחרים: **כמאי קא מיפלגי.** כיון דלאו בחיישינן לגפילה פליגי: **אגא דידן סבר.** לגפילה דחד לא מיישינן מאי איכא למימר דלמא איהו יהיב ליה אותיות נקנות במסירה ועל כרחו יפרע לו למי שהשטר בידו: **ומגא כרא סבר אין אותיות נקנות במסירה.** ומתוך כך ידחה הלוה לזה ויאמר פקדון הוא אלא לזה ולזה יאמר אין השטר בידך. ומיהו אם כתבו הרשאה זה לזה על כרחו יצאם לו: **ואכ"א דס"ע אותיות נקנות במסירה.** בלא שטר מכירה [אמר] כדפסקי הלכתא בפ' המוכר את הספינה (לעיל עז.) כרבי וכדאמר רב אשי אותיות מילי מילי מינהו ומילי במילי לא נקנו היכא שמסרו לו ונתנו לך רמיה ועדיס לריך שמסרו לו זה בפניהם דלא מימא פקדון הוא אצלו או השמיטו ממנו ובהכי פליגי אמתני' ומגא כרא בפלוגתא דתניי ורבא: **ורבא אמר אין לריך.** אלא העמידהו בחזקת המוחזק בו: **אחד מן האחין שטר אוב יוצא מתחת ידו.** או בשם אביהם או בשם מלוה אחר וטוענן אחיי נתנוהו לי והם אומרים אתה חטפתו: **מיוסר זהירי.** ולא יכול להשמיט מיד אחיו כי נזהר אים מאחיו ופל"א אין לריך המוחזק בו להביא ראיה קמ"ל: **אלא הא דתניא כו'.** ג' מחלוקות בדבר: **וימנין דאויל לגבי פפרא כו'.** בסבור הוא לרמות בו חבירו ולגנות ממנו בשטר זה והוא אינו יודע מה שטענו אחין יכול להוציא על חבירו שאמו בשמו: **אא"כ מלוה עמו.** ומקמתא שניהם היו בתעמד מקום שנכתב וכיון דאיהו ידעי ואין מקפידים זה על זה לא מיישינן תו לשום רמאות כיון דלגפילה לא מיישינן: **גמגא לאחד.** מלוה שטרו של יוסף בן שמעון שחייב לי ממון פרוע שטרות שניהם פרועים. ואע"ג דאמרן בשילהי שנים אוחזין (נ"מ כ:) סימפון היוצא מתחת ידי מלוה אינו אלא כמשחק ופסול הא אוקימנא להך משנה התם כגון שנמצא השטר בין שטרותיו (ב) קרוצין הלכך הסובר בשר: **במשולשין.** פירש בשטר אלשה דורות יוסף בן יעקב בן יאמר ובאידך כתב יוסף בן יעקב בן דוד ובשובר כתב שמס יוסף בן יעקב דשמתרן לקמן הלכך איתרע כחם והם אחזקת פרועים שכל אחד טוענן שלי פרוע והמלוה אינו יכול להכחיש הואיל ונמצאו השטרות בין השטרות קרועים:

אכיי אמר. מתני' כשנמצאו בבית לוה אחד מיירי והכי קתני נמצא לוה אחד בין שטרותיו שובר שהשטר שהיה נושה בו יוסף בן שמעון פרוע הוא והיו שני יוסף בן שמעון נושים בו ואילמלא זה השובר היו שניהם נפרעין ממנו שטרותם כדאוקמינן שהם יכולין להוציא שט"ח על אחרים ועכשיו בזה השובר הורע חזקתם דקיי"ל יד בעל השטר על התחתונה וכשיוצא כל אחד מהם שטרו אומר לו הנה השובר עליו. ומיהו נראה בעיני שאם שניהם באים בהרשאה זה מזה על הלוה יכולין לגבות אחד מן השטרות ממ"ג מן הלוה שהרי מודה הוא בע"כ בשני השטרות אלא שפרע אחד מהן. ומיהו אי טעין לזה ואומר לשניהם נכתב שאם שניהם נראה בעיני דטענה מעליתא היא אבל היכא דמודה בב' הלוותות אלא שפרע אחת נהי נמי דהורע כח המלוין לגבות כל אחד חוזו אבל יעבו שטר ביניהם ויגבו בין שניהם מן הלוה שטר אחד ע"י שיכתבו הרשאה זה לזה: **עלי.** שאני מייב לו: **מגא אם היו שניהם.** משולשים והכהים: **יכתבו דורות.** מרובעים יוסף בן יעקב בן יאמר בן יעקב בן דוד דכולי האי לא היו שמות אבותיהן שיין: **מתני' האומר לבנו.** מלוה בשעת מיתתו: **ואיני יודע איזהו.** והלוה האמינו ולא החזקתי שטרו ואיני רואה לענות: **שטרות כולן פרועין.** חוץ מאותן שיאמרו עדיין לא פרענו: **נמגא.** נלוה אחד שם בנים המת שני שטרות שלוה ממנו שני הלוותות הקטן אינו פרוע דשטר בין שטרותיו קאמר דמשמע אחד ולא שנים: **גמ' חוב לך בידי.** משמע מה שאתה חייב לי ואפי' כתוב החוב בהלוותות דקות בשטרות הרבה: **א"ל רבינא לרב אשי אגא מעשה שדי מכורה לך.** שדהו הגדולה מכורה לו: **שדה שיש לי מכורה לך.** מי נימא כל שדותיו מכורין לו קאמר כמו שדה לדוס [כתובות לב] קנפיי"א (כתיב) וכמו ובהמה רבה (יונה ד): ומשני **הסם יד בעל השטר על התחתונה.** דהמולית מחבירו עליו הרמיה דהייטו לוקח. ומילתיה דרבא דלעיל נמי משום האי טעמא **דיד בעל השטר על התחתונה** דהייטו מלוה הלכך חוב לך בידי פרוע כל השטרות שיש לו עליו פרועין: **מתני' לא יפרע מן הערב.** תחלה עד שיתבע את הלוה לדין ויחייבוהו כ"ד ואם אין לו מה לשלם אז יפרע מן הערב. הכי מפרשינן לה בגמרא במסקנא [ע"כ]: ואם

מסורת הש"ס

ה) [לעיל עז. ושי"מ], ב) [עי' תוס' יומתות קנח. ד"ה אמאי], ג) [לעיל קמז:], ד) לפי נ"י רשב"ם ל"ל לרב אשי, ה) בכורות דף מח., ו) רש"ל ועי' רש"ל,

הגהות הב"ח

(א) גמ' אכיי אמר הכי קאמר הן על אחרים מוציאין נמצא לוה: (ב) רשב"ם ד"ה נמצא וכו' הקרועין, (ג) תוס' ד"ה וכמה כו' אבל הך בריתא ס"ל דחיישינן לגפילה: (ד) ד"ה שטרו וכו' אע"ג דבאחר שיש לו עליהם כל"ל ותיב' דבשטר נמחק: (ה) בא"ד מכירו של כל אחד כתבו אע"ג דמה ודאי לוה כמה בשובר לא אמרינן שמא תכיר כל"ל:

מוסף רש"י

אותיות נקנות במסירה. המוכר שטר חוב לחבירו קנה החוב במסירת אותיות (בבבא בתרא לא.) אינו צריך לכתוב שטר מכירה על השטר שהוא מוכר לו, אלא משמכר לו שטר שיש לו על אחרים לוכות כי נתחייב הלוה לפורעם לזה (קדושין מז.) דאותיות כגון שטר נקנות במסירה אלא קנין אתן יכול לחזור בו (ב"בבא קמא.) ולא צריך לכתוב קני לך וכל שטרותיה ולא שום שטר (לעיל עז.) אבל מכירה איכא אלא בדבר שנוגע ממון, דמכי משך ליה זכה ביה, והכא נמי לגבי לוה ע"פ עלמותיו מיהני ליה מכירה כאלו מטלטלין. אבל כדי לגנות החוב לריך שיתברר מלוה ליה הלוה (לעיל שו:) ונשתעבד לו ליה לה הקדה כמו שביה משתעבד למלוה, כל זמן שלא מתלו כאלמר שמוא (לעיל קפט.). כותבין שטר ללוה. לדיות מזומן בידו לתת למלוה כשיבוה לו מעות (לעיל קסז:).

רבינו גרשום

במאי פליגי. מתני' ובריתא: באותיות נקנות במסירה פליגי מר סבר. תנא דמתני' דרייקינן מסתברי הא הן על אחרים יכולין להוציא משום דקסבר אותיות נקנות במסירה שאם טוען הלוה איני חייב לך אלא לחבירך יכול לומר לו נהי כראמרת דלחברי אתה חייב ולא לי הרי הישטר בידי וקניתיו ממנו וחבירי נתנו לי במסירה ואותיות נקנות במסירה ונפל ממנו לא מצית אמרת דהא אמרן לנפילה דחד לא חיישינן הלכך יכולין להוציא על אחרים: ומר סבר אין אותיות נקנות במסירה. ויכול לומר לו לחבירך אני חייב ולא לך והוא לא יכול לקנות לך החוב במסירת הישטר דאין אותיות נקנות במסירה ולא בעל חוב דידי את ולחבירו נמי מצי אמר לאו בעל דברים דידי את ואין ביידך הישטר: והכא בצריך להביא ראי'. עדי מסירה דתנא דבריתא סבר צריך להביא ראיה עדי מסירה ואם אין לו עדי מסירה אינו יכול להוציא שטר על אחרים: עליו להביא ראיה. עדי מסירה שאביו מסרו לו ונתנו לו לבחר: מאי לאו הוא הדין לאחריני. לשני יוסף בן שמעון שמוציא האחד שטר על אחרים שצריך להביא ראיה עדי מסירה שחבירו נתנו לו בסניהם: ורבא אמר לך. לאו הוא הדין לאחריני אלא שאני אחד מן האחין אמאי צריך להביא ראיה דאחין משמשי אדדי. יד כל אחד נוגב מאחיו דמורה היתרא לעצמו לפי שיורש הוא להבי צריך להביא ראיה אבל בעלמא אותיות נקנות במסירה ואין צריך להביא ראיה: ואבי'. אמר לך לכולי עלמא צריך להביא ראיה ומאי שנא דנקט בריתא אחד מן האחין דאחין אצטריכא ליה. סר"א כיון דאחין משמשי אהדדי אימא מיהדר זהיר ומעיין כל אחד שלא ישמוט אחיו כלום מירשת אביו קרם חלוקה והואיל דזהירי אימא היכא דיוצא שטר חוב מתחת ידי אחד לא יהא צריך להביא ראיה דזהיר אביו נתנו לו שאם היה מחזיק בו לאחר מיתת אביו היו מרגישין וסד"א דאין צריך ראיה קמ"ל דצריך

עין משפט נר מצוה

קיים א מי' פע"ז מהל' מלוה ולוה הל' ז ופ"ז מהל' מכירה הל' יא ופי' בהגאות ומ"מ סמג עשין לד טוש"ע מ"מ סי' סי' פפיף יא:

קב ב מי' פ"ט מהל' נחלות הלכה ט ו סמג עשין לו טוש"ע מ"מ סי' סב ופ"פ בסג"ה:

קבא ג טוש"ע מ"מ מי' מנו פפיף ט:

קבב ד ה מי' פכ"ד מהל' מלוה ולוה הל' ח סמג עשין לד טוש"ע מ"מ סי' מנו פפיף ז:

קבג ו מי' סס פס"ז הל' יב סמג עשין לד טוש"ע מ"מ סי' סס פפיף סג:

קבד ז מי' סס טוש"ע סס פפיף כד:

קבה ח מי' פכ"ג מהל' מכירה הלכה יט טוש"ע מ"מ פימן ריד פפיף יב:

קבו ט מי' פכ"ה מהל' מלוה ולוה הלכה ג סמג עשין לד טוש"ע מ"מ סי' קנו פפיף ח:

לעזי רש"י

קנפיי"א [קנפני"א]. ערבה, מרחב, שדות.

רבינו גרשום (המשך)

וכל שכן אחריני דלא זהירי דצריך להביא ראיה: ותנא בריא סבר אין כותבין שטר ללוה עד שיהא מלוה עמו. הלכך כיון דבפניו נכתב מהימן איהך כל אימת דמפיק ליה להכי מוציא שטר זה על זה: טעמא דנמצא. בין שטרותיו דשטר יוסף בן שמעון פרוע דמשום הכי לא מצי מפיק לא מצא מפיק: (משום) במשולשין. שכתוב בשטר יוסף בן שמעון בן לוי דניכר איזה יוסף חייב לו: ומקשי' אי הכי כיון דמיירי במשולשין אם כן אמאי קתני נמצא לאחד בין שטרותיו כי שטרות שניהן פרועין ואמאי שניהן פרועין וכיון דמשולשין ששם וקנם אינם שוה ניחזי חברא שכתב יוסף בן שמעון בן לוי בשמא דמאן אמרי: מתני' כיצד יעשו ישלשו כו': תנא היו שניהם כהנים יכתבו דורות: **מתני'** האומר לבנו שטר בין שטרותי פרוע ואיני יודע אי זהו שטרות כולן פרועין נמצא לאחד שם שנים הגדול פרוע והקטן אינו פרוע: **גמ'** אמר רבא שטר לך בידי פרוע הגדול פרוע והקטן אינו פרוע חוב לך בידי פרוע שטרות כולן פרועין אמר ליה רבינא לרבא אלא מעתה שדי מכורה לך שדה גדולה מכורה לו שדה שיש לי מכורה לך כל שדותיו מכורין לו התם יד בעל השטר על התחתונה: **מתני'** המלוה את חבירו על ידי ערב לא יפרע מן הערב ואם

והכא בצריך להביא ראיה קא מיפלגי. ופלוגתא דתמני' וברייתא ליתא בפלוגתא דתניי ורבא דאכיי דמצריך ראיה מודה דלא מיישינן לגפילה ופקדון היכא דשמיה כשמיה כדקאמר בפרק (בתרא) [ט"ו] דיבמות (דף קנח. ושם) דקאמר אכיי לגפילה לא מיישינן מי לפקדון כיון דשמיה כשמיה לא מפקיד גביה אבל הך בריתא (ג) מיישי' לגפילה לו לפקדון דיוסף בן שמעון דאפילו בשני יוסף בן שמעון מצרכי ראיה ורבא אמר מ"ל להביא ראיה ולעיל בפרק המוכר את הספינה (דף עז. ד"ה אמר) פירשתי: **אביי** אמר הכי קאמר נמצא כו'.

והא דמוקי לה בשנים אוחזין (נ"מ ד' כ:) כגון שנמצא השטר בין שטרותיו פרועין לזו היינו אליבא דאכיי דאיהו מוקי לה בשובר היוצא מתחת יד הלוה כשאר שובריו אבל אליבא דר' ירמיה אמאי: **שטרו** של יוסף בן שמעון עלי פרוע שטרות שניהם פרועין. אע"ג (ד) דבשטר אחד שיש לו עליהם אין יכול להוציא עליהם משום דמיישינן בכל אחד שמא מכירו של כל אחד כתבו (ה) אע"פ [דאחד] ודאי לזה ו)[הכא לא אמרינן] מיישינן שמא מכירו של כל אחד ואחד כתבו והתמימו אע"ג דולמי אחד פרע וטענת משום דמסיפיקא לא מפקינן ממונא:

שניהם כהנים. ה"ה שניהם ישראלים אלא משום דמני' נעיל היה אחד מהן כהן תני כהנים: חסורי

א) [לעיל עז. ושי"מ], ב) [עי' תוס' יומתות קנח. ד"ה אמאי], ג) [לעיל קמז:], ד) לפי נ"י רשב"ם ל"ל לרב אשי, ה) בכורות דף מח., ו) רש"ל ועי' רש"ל,

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com